

ZALDI URDINA

Unai Iturriaga eta Igor Elortzarekin idatzia

Zuzendaria
XIMUN FUCHS

Aktoreak
ANDER LIPUS
MANEX FUCHS
URKO REDONDO
MIREN ALÇALA
OIER ZUÑIGA
EDURNE AZKARATE
OLATZ BEOBIDE

Artedrama

Axut!

Dejabu Panpin
Laborategia

AURKIBIDEA

EKAITZ GOIENETXEA, ZALDI MAMARROA	03
SINOPSIA	04
ANTZEZLANA	
ABIAPUNTUA: XIMUN FUCHSEN PROPOSAMENA	05
LEHEN HAUSNARKETA ARTISTIKOAK	06
IDAZKERA	06
METODOLOGIA	06
DENBORA-ESPAZIOA	07
BEHAR TEKNIKOAK	08
MEDIAZIOAK	10
LAN TALDEA	12
EGUTEGIA	14
KONTAKTUA	15

EKAITZ GOIENETXEA, ZALDI MAMARROA

- Hemen jada jendea ez da txutatzen, ezta?
- Txutatu ez, baina nerabeen artean berriro ari da zabaltzen; orain txinoetan erretzen dute.
- Zer diozu? Jendea subnormala da ala?! Hemen gertatu zena eta gero?
- Ya te digo. En los otxenta jende askok palmatu zuen.
- Memoria gutxi daukagu antza.

ZALDI MAMARROA
Ekaitz Goienetxea

SINOPSISIA

Euskal Herrian nahikoa da “Zaldi zuria” esatea burura etortzeko heroina eta 1980ko hamarkada. Eta behin buruko errota martxan ipinita, segituan etorriko zaizkigu burura beste hainbat auzi ere: gazteria eta rock musika, askori; hiesa eta heriotza, ez gutxiri; gatazka politikoa eta botereen esku beltza, beste hainbati. Auzia da droga kalean dela, hemen eta orain, bere ertz eta erabilera guztiekin. Eta, tartean, heroina itzuli dela. Hortik izenburu metaforikoa: ZALDI URDINA.

SINOPSISIA

Aingeru, 17 urteko mutil gaztea, desagertu egin da, tekno jaialdi batean gazte bat koman sartu ondoren. Zaldi Urdina deitzen den droga berri batek eragin dio koma gazteari. Polizia Aingeruren bila dabil, trapitxeroa bera delakoan.

Ametz, Aingeruren 22 urteko arreba errebeldea da, gaztetxe eta bizimodu osasuntsu zalea. Ikerketa bat hasiko du, Karmen amona eta Simon udaltzain traketsarekin batera. Aingeru poliziek baino lehenago aurkitu beha dute, eta abokatu on batekin joan epaitegira.

Ikerketa amateurraren bidean gurutzatuko dituzte gazteriaren ondoezak eta ametsak, trafikanteen eta interes ekonomikoen boterea, indar polizialen konplizitatea eta politika baten aztarna.

ANTZEZLANA

ABIAPUNTUA: XIMUN FUCHSEN PROPOSAMENA.

Artedrama, Axut! eta Dejabu Panpin Laborategiak elkarrekin sortzekoa dugun laugarren ikuskizuna “Zaldi Urdina” deitzen dugu. Erreferentzia egiten diogu horrela, zaldi zuria izenez Euskal Herrian hain ezaguna izan den heroinari. Zeren egitate horretatik abiatzen baita ikuskizun honen planteamendua: oso erraz aurkitzen da heroina (eta edozein droga) Euskal Herrian.

Trantsizio garaitik hasi zen heroina Euskal Herriko zazpi kantoietan gazteria inbaditzen. Durango batean, heroinak, gerlako bombardaketak baino hil gehiago eragin ditu. Ikerketa askok trafikoaren iturria Guardia Zibilaren kuarteletara eramaten dute (“A los pies del Caballo”- Justo Arriola- Txalaparta; “Erantzukizun politiko eta poliziala argitu behar da; ez zuten heroina-trafikoa gelditu nahi”- Argia, “Zaldi Mamarroa”- Ekaitz Goienetxea- Elkar; Kalegorrian aldizkaria; Pepe Rei...). Bide horrek suposatzen du borondate argi bat izan dela (eta badaitekeela oraindik) Euskal Herria edozein drogarekin itotzeko, eta ahalaz gazteria eta beraien familiak isolatzeko, itsutzeko edo lurperatzeko. Ameriketako indioak bezala alkoholekin, edo Manchouriako txinatarrak opiumarekin, populu oso bat dependentzian jartzeko plan bat egon dela esan liteke; eta bide batez gerra zikinaren finantzaketa errazteko modu bat.

Baina horrek zer eragin ukan du familietan, lagunartean edo bikote harremanetan? Zer eragin du gazteriaren ametsetan? Zertarako isildu da gertakaria? Zertarako betidanik sentitu da drogaren behar ezinbesteko hau? Miseriatik ihes egiteko? Patua bestelakotzeko? Izarrekin besarkatzeko? Hauek dira ikuskizun honek jorratuko dituen galdera eta istorioak.

ANTZEZLANA

LEHEN HAUSNARKETA ARTISTIKOAK

Antzezlan honekin espazioaren nahasmena landu nahi genuke. Drogaren mundu ilegal eta narkotiko ilunak eskatzen digu nahasmenera eramatea ikuslea. Diskoteka klandestinoetan erabiltzen den argi itsugarria eta musika elektronikoa izango ditugu bidelagun. Dantza erritualizatu batek eramango gaitu mundu batetik bestera. Ikerketatik familiara, errealtatetik droga deliriora, herritik politikara. Road movie euskaldun bat.

IDAZKERA

Errautsak eta Francoren Bilobari Gutuna antzezlanekin egin genuen bezala, Unai Iturriaga eta Igor Elortzarekin idatziko dugu obra hau. Idazkera oholtzatik eta gure ikerketa propiotik abiatuko da bi estilo kontrajarri lantzeko:

- idazkera prosaiko edo arrunt bat ikerketa eramateko eta kezka arruntenak agertzeko
- idazkera estilizatu sakratuago bat ondoezen eta bizipenen bidaia adierazteko

METODOLOGIA

Ikuskizun honen helburuetariko bat gazteria hunkitzea da. Horretarako, gaiari dagokionez oso zehatzak eta dokumentatuak izatea dugu xede. Fikzioaren indarrean sinistu arren, uste dugu beharrezkoa dela dokumentazio zabala eta adituen babes ezinbestekoa. Hasi gara dokumentatzen eta lan bat eramaten arlo esanguratsuetatik: kazetari lanak aztertuz, Euskal Herriko droga literaturaz jabetuz, eta baita mediku espezializatuekin lan berezi bat eramanez. Francoren Bilobari Gutunarekin bezala, webgune dokumentatu bat martxan jarriko dugu gure informazio iturri eta dokumentu guztiak partekatzeko.

ANTZEZLANA

DENBORA-ESPAZIOA

Aktoreen gorputzek, mugimenduek eta egoerek ezaugarrituko dute espazioa, ikusleak eurekin batera eramanez; geroago landuko ditugun beste baliabide eszenografikoekin batera. Gure saiakera eszenikoek eramaiten digute ispilu eta bideo joko batera, nortasunaren aniztasuna agerian uzteko. Hara erabiltzen ditugun irudi batzu eszenografia diseinatzeko:

ANTZEZLANA

BEHAR TEKNIKOAK

Zaldi Urdina sorkuntza prozesuan dagoen antzezlana da. Hori dela eta, rider teknikorik oraindik ez dugu, baina azpian zerrendatuta doaz momentuan aurreikusten ditugun baldintza gutxiengoak.

ESPAZIO ESZENIKOAK

Hauek dira, momentuan aurreikusten dugunez, *Zaldi Urdina* eskaintzeko oholtzak izan beharreko neurri txikienak:

a) Antzokian

Altuera: 4,5m

Zabalera: 8m

Sakonera: 7m

b) Frontoian (edo gisako espazioetan)

Kasu honetan, taldeak eraman eta montatu dezake "kaja beltza" sortzeko beharrezko material teknikoa. Gastu gehigarri bat izango litzake.

MATERIAL TEKNIKOA

Ekipazio teknikoa duten espazioetan, aretoko eta konpainiako materiala erabiliko da, teknikoki arina izan dadin denontzat. Emanaldi asko aurreikusten ditugunez, fitxa tekniko egingarri eta nahiko moldagarri bat prestatuko dugu, gure ikuskizuna espazio eta publiko guztiari helarazteko.

Hala ere, beharrezkoa den kasuetan, ikuskizun honetan erabiliko den material tekniko guztia eramateko aukera izango du taldeak, baina gastu gehigarri bat izan lezake.

ANTZEZLANA

MONTAJEA

- a) Emanaldi bakarra denean
Emanaldi egunean bertan, goizetik hasiko da montajea, gutxienez ikuskizuna hasi baino hamar ordu lehenago.

- b) Egun berean bi emanaldi daudenean
(bat goizean eta beste bat arratsaldean)
Montajea bezperan egingo da, goizetik.

ARDURADUN TEKNIKOA

Aitz Amibilia
aitz.teknik@gmail.com
+33(0)6.03.53.45.18

MEDIAZIOAK

Antzerkia eta hezkuntza: bi mundu. Elkarren osagarri diren bi mundu.

Haurtzarokoa, nerabegarokoa eta gaztarokoa garai berezia da, norbanakoak nor diren eta nor izan nahi duten adierazteko garaia. Eta ikuspegi horretatik antzerkia bitarteko ideala da.

Ez dizkiogu ikusle gazteari antzerki obrak ikusteko aukerak eskaintzen pertsona gisa "hezteko", ezta ikusle "on" bilakatzeko ere. Gure benetako eginbeharra, "kalitatezko" obra batek eskaini ditzakeen plazer, emozio eta gogoetak bideratzea da. Bere baitako begirada eta bide batez inguratzen duen munduarekiko duen begiradari buruzko hausnarketa egin dezan. Etorkizuna eraiki behar da eta behar dituzten tresnak eskaini behar zaizkie. Jokoa da gure eremua, plazerra, horrek indarra emango dio, eta are gehiago euskaraz eginez. Orduan gure hizkuntzari balio erantsi bat emango diogu. Euskaraz egiten duguna, euskaraz soilik egin dezakegu. Sormen esparrua berriz asmatzeko aukera irekia da, eta paradaz jabetu behar dugu: idazkera, irudimena, gorputza, elkarbizitza. Horrek animaziotik urruntzen gaitu, sormen partekatutik hurbiltzeko, artearekiko lotura afektiboa gauzatzeko aukera eskainiz.

Ikastetxeekin lehen lotura, herriko antolatzaileek egitea behar genuke, "Zaldi Urdina" aurkeztea eta jabetu araztea haien ikastegiko urteko planteamenduan artea txertatzeak duen garrantzia eta indarrak. Eta hortik aurrera, guk hartuko genuke erreleboa. Izan ere, epe luzean ikusteko emaitza onen bidea hau dela sinetsita, indar gehiagok heldu diogu adar honi, eta lankide berri bat sartu dugu lantaldean, ehuneko ehunetan honetara dedikaturik.

"Zaldi Urdina" ikuskizunarekin batera webgune berezitu bat sortu nahi dugu, eta bertan gure antzezlanaren sorkuntzaren ikerketa prozesuan esanguratsuak izan diren hainbat materialak eskegi: artikuluak, filmak, argazkiak... Webgune horretako materialarekin landu litezkeen gaiak zerrendatu eta moduak proposatzeko, gida pedagogiko bat osatuko dugu. Honen helburua litzateke, hau eskura izanik, irakasleek autonomiaz eta emanaldia aurretik drogen gaia eta arteak egunerokotasunean duen

MEDIAZIOAK

garrantzia jorratu ahal izatea ikastetxean (gure lankideak erreminta honen erabilpena bideratzen laguntzeko prestutasuna izango du interesa duten irakasleekin).

Hain gurea den material honetaz gain, beste hiru interbentzio posible ere jarri nahi genituzke ikastetxeen eskura:

- .- Ai Laket taldearen (droga erabiltzaileen arrisku murrizketarako elkarte) hitzaldi bat.
- .- Justo Arriola "A los pies de caballo" erabat ezinbestekoa izan zaigun liburuaren idazlearen hitzaldi bat.
- .- "Zaldi Urdina" lantaldeko sortzaile batekin ikasleentzat antzerki tailer txiki bat ikastetxean bertan.

Bide honen azken helmuga, ikuskizuna ikustea litzateke. Gazteak antzerkiarekin buruz buru jarri nahi dituen dinamika berri baten atarian gaude. Ikasgelan bertan, ikastetxean bertan eta antzokietan ere bai. Hiru espazio horiek sinbolikoak direlako, gazteek beharrezkoak dituzten transmisio guneak.

LAN TALDEA

Unai Iturriaga eta Igor Elortzarekin idatzia

Zuzendaritza: Ximun Fuchs

Zuzendari laguntzailea: Ainara Gurrutxaga

Aktoreak: Ander Lipus
Manex Fuchs
Urko Redondo
Miren Alcala
Oier Zuñiga
Edurne Azkarate
Olatz Beobide

Argiztapena: Josep Duhau

Koreografia: Philippe Ducou

Musika: Asier Ituarte

Teknika: Aitz Amilibia

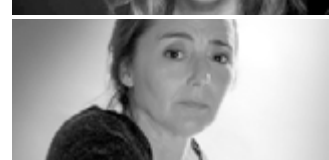
Irudia: Oier Zuñiga

Media: Roberto Quintana

Ekoizpena: Iasone Parada

Banaketa: Irantzu Azpeitia

Mediazioa: Arantxa Hirigoyen

LAN TALDEA

Euskal antzerkiaren altzoan.

Badira urte batzuk Euskal Herriko hiru lurraldetako hiru antzerki talde elkartu ginela, Artedrama (Bizkaia), orain AXUT! bilakatu den Le Petit Théâtre de Pain (Lapurdi) eta Dejabu Panpin Laborategia (Gipuzkoa). Batasun honek euskal teatroari beste hauspo bat ekarri dio, euskarazko teatroari. Gutxika-gutxika antzokietara publiko berria erakarri dugu eta lanketa horretan jarraitu nahi genuke. Ahalegina egingo dugu ZALDI URDINA lana ahalik eta Euskal Herriko antzoki gehienetan emateko ere.

Elkarrekin sortu genituen:

EGUTEGIA

*Urriak 11.
Urriak 15-16-17-18 (8).

Luhuso. Harri Xuri. **Estreinaldia Iparraldean**
Angelu. Quintaou Antzokia

*Urriak 23-24-25-26-27 (5).
Azaroak 6-7 (3).
Azaroak 9.
Azaroak 10.
Azaroak 12 (2).
Azaroak 13 (2).
Azaroak 15.
Azaroak 20.
Azaroak 29 (2).
Abenduak 1.
Abenduak 12-13 (4).
Abenduak 20.
Urtarrilak 10.
Urtarrilak 17 (2).
Urtarrilak 24.
Urtarrilak 25.
Urtarrilak 30.
Otsailak 7 (2).
Otsailak 14 (2).
Otsailak 20-21.
Otsailak 28.
Otsailak 29.
Martxoak 13.
Martxoak 20.
Apirilak 18.
Maitzak 15.

Donostia. Gasteszena. **Estreinaldia Hegoaldean**
Bilbo. Arriaga Antzokia
Barakaldo Antzokia
Errenteria. Niessen Kulturgunea
Hernani. Biteri K.E.
Iruñea. Gayarre Antzokia
Oñati . Santa Ana Antzokia
Gasteiz. Principal Antzokia
Gernika. Lizeo Antzokia
Sopela. Kurtzio K.E.
Hendaia . Mendi Zolan
Lasarte. Manuel Lekuona Antzokia
Zarautz . Modelo Aretoa
Azkoitia. Baztartxo Antzokia
Elorrio. Arriola Antzokia
Durango. San Agustin Kulturgunea
Santurtzi. Serantes Kultur Aretoa
Basauri. Social Antzokia
Zumaia. Aita Mari Antzokia
Donapaleu
Arrigorriaga – Lonbo Aretoa
Zornotza Aretoa
Elgoibar. Herriko Antzokia
Tolosa. Leidor Antzokia
Aulesti. Frontoia
Ermua. Antzokia

KONTAKTUA

ArteDrama

Irantzu Azpeitia

(0034) 615 779 511

info@artedrama.com

AX
UT!

arte.
eszenikoan
plataforma
Arte
Drama

D E j A B U